

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298-70-33

Міністру юстиції України
Денису МАЛЮСЬЦІ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

На підставі статей 1, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» під час виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, працівниками Секретаріату Уповноваженого виявлено порушення прав людини у діяльності Полтавська міська медична частина № 23 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Полтавській області.

Статтею 49 Конституції України визначено, що держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Статтею 6 Основ законодавства України про охорону здоров'я визначено, що кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає медичний догляд, який є необхідним для підтримання здоров'я людини.

Частиною 3 статті 1 Закону України «Про попереднє ув'язнення» визначено, що тримання осіб, взятих під варту, відповідно до завдань кримінального судочинства здійснюється на принципах неухильного додержання Конституції України, вимог Загальної декларації прав людини, інших міжнародних правових норм і стандартів поводження з ув'язненими і не може поєднуватися з навмисними діями, що завдають фізичних чи моральних страждань або принижують людську гідність.

Статтею 11 цього Закону визначено, що медичне обслуговування, а також лікувально-профілактична і протиепідемічна робота в місцях попереднього

Частиною 1 статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України серед основних прав засуджених визначено право на охорону здоров'я, гуманне ставлення до них та на повагу їх людської гідності; засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Усупереч наведеним вимогам законодавства під час позапланового відвідування медичної частини 10.04.2023 виявлені порушення прав людини та суттєві недоліки у діяльності медичної частини, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених порушень та недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності.

Під час вивчення медичної документації виявлено порушення фіксації і встановлення тілесних ушкоджень у засуджених осіб. Відповідно до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78. Охорона здоров'я, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29.03.2002 № 117, виявлення, фіксація і встановлення характеру тілесних ушкоджень повинні здійснюватися лікарем, проте фактично це здійснює фельдшер медичної частини.

В порушення статті 25 Закону України «Про психіатричну допомогу» через відсутність лікаря психіатра засуджені не можуть отримати належну медичну допомогу. Лікар-психіатр, медичної частини на момент відвідування групи національного превентивного механізму (далі НПМ) перебуває у відпустці, разом з тим відсутній лікар-психіатр на заміну для надання медичної допомоги засудженим.

У порушення статті 25 Закону України «Про психіатричну допомогу» встановлено, що засудженому В. не забезпечено надання психіатричної допомоги в умовах, що відповідають вимогам санітарного законодавства.

Під час перевірки справності дефібрилятора було виявлено, що термін придатності електродів закінчився 05.11.2021, також дефібрилятор розміщений в шафі, що ускладнює швидкий доступ до пристрою під час надання домедичної допомоги засудженим при раптовій зупинці кровообігу, відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 09.03.2022 № 441.

України «Про забезпечення санітарно
ня», а також Державних санітарних

норм і правил «Санітарно-протиепідемічні вимоги до закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну (медико-санітарну) допомогу» (далі – Санітарно-протиепідемічні вимоги), приміщення медичної частини потребує проведення ремонтних робіт для покращення санітарного стану. Також у порушення Санітарно-протиепідемічних вимог загально-соматичні палати-камери та палати туберкульозного ізолятора не забезпечені гарячим водопостачанням.

Палати в медичній частині не відповідають вимогам Державних будівельних норм України для будинків і споруд закладів охорони здоров'я В.2.2-10:2022 через незабезпеченість необхідними меблями (стіл для прийому їжі, стільці (за кількістю місць у палаті), шафа для зберігання речей).

В порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення» в установі не створено умов щодо утримання осіб з інвалідністю та маломобільних осіб (відсутні пандуси, поручні тощо).

В порушення вимог пункту 1 Розділу II Стандарту інфекційного контролю для закладів охорони здоров'я, що надають допомогу хворим на туберкульоз, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я від 01.02.2019 № 287, в медичній частині недотримано вимоги для ізоляції хворих на туберкульоз осіб, зокрема палати для пацієнтів з заразною формою захворювання використовуються більше ніж на дві особи.

В медичній частині відсутній дентальний рентген апарат, наявність якого передбачена Табелем оснащення обладнанням одного робочого місця лікаря-стоматолога та зубного техніка, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11.04.2005 №158, що унеможливує проведення поглибленого стоматологічного обстеження засуджених.

У порушення наказу Міністерства охорони здоров'я Державних санітарних норм та правил «Дезінфекція, предстерилізаційне очищення та стерилізація медичних виробів в закладах охорони здоров'я» від 11.08.2017 № 552, відсутній автоклав, що робить неможливим проведення стерилізації медичного інструментарію, внаслідок чого на виробах медичного призначення зберігаються мікроорганізми та їх спори, що може призвести до первинного інфікування та розповсюдження інфекційних захворювань в установі виконання покарань.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до підпункту 2⁷ пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Міністерство юстиції України забезпечує контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та узятих під варту осіб;

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»

ВИМАГАЮ:

1. Міністерству юстиції України розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності медичної частини № 65 філії ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Полтавській області», причин та умов, що їм сприяють, а також запобігання їх у подальшому.

2. Державній установі «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» розглянути подання та вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав людей.

3. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності та про результати розгляду подання у місячний строк повідомити Уповноваженого, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188⁴⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: Звіт про результати відвідування Полтавської міської медичної частини № 23 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Полтавській області на 12 арк. у 1 прим.

Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

